

9. 10. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soudní přezkum platnosti odvolání člena správní rady nadačního fondu

V usnesení sp. zn. 7 Cmo 507/2016, ze dne 17. 7. 2018 se Vrchní soud v Praze zabýval tím, zda lze soudně přezkoumávat platnost rozhodnutí vnitřního orgánu nadačního fondu, tedy zda může soud rozhodovat o vyslovení – určení neplatnosti usnesení orgánu nadačního fondu. Konkrétně vyslovit neplatnost rozhodnutí správní rady nadačního fondu. To vše v prostředí právní úpravy účinné od 1. 1. 2014.

V uvedeném případě se navrhovatel domáhal návrhem u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích mj. toho, aby **soud vyslovil neplatnost rozhodnutí správní rady nadačního fondu o jeho odvolání z funkce člena správní rady.**

Soud prvního stupně poukázal na skutečnost, že **pokud jde o fundace (nadace a nadační fondy) občanský zákoník neupravuje v těchto ustanoveních možnost napadnout neplatností usnesení správní rady nadačního fondu jako druhu fundace.** Ani obecná ustanovení týkající se úpravy právnických osob (§ 118 - 209 o. z.) neupravují obecně pro všechny právnické osoby možnost napadnout neplatností usnesení výkonného orgánu právnické osoby. **Soud prvního stupně však dospěl k závěru, s ohledem na systematiku o. z. (pokud jde o právnické osoby), že lze analogicky použít shodně jako u obchodních korporací ustanovení §§ 258-261 o. z., a to pokud jde o případnou neplatnost rozhodnutí orgánu spolku, shodně jako v případě vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní korporace, kdy z.o.k. odkazuje na ust. § 258 o. z.**

Soud prvního stupně se dále zabýval věcnými důvody neplatnosti rozhodnutí správní rady – nedostatkem její pravomoci, nedostatečnou usnášenišchopností, nedůvodností jí přijatých rozhodnutí, rozporem statutu nadačního fondu resp. jeho znění, tím, zda bylo příslušné znění statutu řádně schváleno. Uzavřel, že zde byl i obsahově důvod pro odvolání navrhovatele jako člena správní rady. **Soud prvního stupně proto návrh navrhovatele, aby soud vyslovil neplatnost rozhodnutí správní rady o odvolání navrhovatele z funkce člena správní rady, zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal navrhovatel odvolání.**

Odvolací soud na úvod připomněl, že **soudní judikatura se přede dnem 1. 1. 2014 zabývala prakticky jen mírou soudního přezkumu rozhodnutí orgánů obchodních korporací. Dovodila, dle právní úpravy účinné přede dnem 1. 1. 2014 - před rekodifikací, že u soukromoprávních právnických osob resp. u obchodních korporací musí být možnost domoci se soudního přezkumu rozhodnutí vnitřního orgánu právnické osoby zákonem výslovně aprobována, jinak dána není.** V opačném případě by se jednalo o nepřipustné zasahování moci soudní do vnitřních záležitostí soukromoprávního subjektu. Není-li tedy přípustnost soudního přezkumu platnosti resp. neplatnosti rozhodnutí orgánů či orgánu právnické osoby

zákonem stanovena, nelze soudní přezkum činit. Byl by to nepřipustný zásah soudní moci do soukromoprávní sféry. Není proto přípustná ani obecná určovací žaloba na neplatnost rozhodnutí orgánu obchodní korporace. Není věcného ani právního důvodu tento závěr nepoužít i na ostatní právnické osoby, než jen na obchodní korporace. Výjimku by samozřejmě mohl stanovit zákon.

Nelze tak po soudu požadovat určení neplatnosti rozhodnutí jakéhokoli orgánu jakékoli právnické osoby podle § 80 o.s.ř. (určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, se lze žalobou domáhat jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem)N. Určit - vyslovit rozhodnutím soudu neplatnost rozhodnutí orgánu právnické osoby je možné jen v zákonem výslovně připuštěných a potažmo tak upravených případech.

Podle **usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2005 sp. zn. 29 Odo 442/2004 (SJ 11/2006 s. 797)** „soud může zásadně zasahovat do vnitřních poměrů obchodní společnosti jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek. Obdobně podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2012 sp. zn. 29 Cdo 2911/2011 „soud může zásadně zasahovat do vnitřních poměrů obchodní společnosti jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek. Nepřipouští-li obchodní zákoník napadat u soudu platnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti (než valné hromady), vyplývá z uvedeného i závěr, že tato rozhodnutí u soudu napadat nelze, resp. že soud není oprávněn tato rozhodnutí přezkoumávat jinak, než v rejstříkovém řízení, pokud rozhoduje o zápisu skutečnosti, založené takovým rozhodnutím, do obchodního rejstříku“.

K tomu odvolací soud poznamenal, že **podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 platnost rozhodnutí (přinejmenším nejvyšších orgánů obchodních korporací či jiných jejich orgánů rozhodujících v působnosti těchto nejvyšších orgánů), nemůže ve výše uvedeném smyslu soud v rejstříkovém řízení přezkoumávat.**

Základní rámec míry dispozivity právní úpravy právnických osob vyplývá z ust. § 1 odst.2 o.z., podle něž nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti. Právo týkající se postavení osob je i právo týkající se postavení právnických osob. Jinak řečeno, právo týkající se právnických osob představují pravidla stanovená právními předpisy pro tzv. statusové otázky právnických osob, pravidla, jež mají kogentní povahu. Statusovými otázkami právnických osob jsou kromě otázek týkajících se založení, vzniku, změny, zrušení a zániku právnické osoby též i otázky týkající se jejich vnitřní struktury tvořené vnitřními orgány. Tedy i otázky týkající se vnitřních orgánů právnických osob jsou otázkami statusovými.

Je pak samozřejmě třeba analyzovat míru přípustnosti v rámci dispozice ve vnitřním předpise - stanovách resp. jiné smlouvě, konstituování vnitřních orgánů právnické osoby včetně jejich pravomoci a dalších otázek jich se týkajících. Lze tedy spolu s konstituováním samotného orgánu, jež je bezesporu možné v rámci zákonné dispozivity (např. ve smyslu § 218 v spojení s § 243 o.z. jsou další orgány spolku dány stanovami) upravit další podstatné skutečnosti k orgánu se vážící - jeho působnost, složení, hlasování, kvora pro přijetí rozhodnutí atd.

Zákon ovšem výslovně nehovoří o tom, že by bylo možné v rámci stanov (společenské smlouvy či jiného zakladatelského dokumentu) právnické osoby konstituovat též i možnost soudního přezkumu rozhodnutí orgánu spolku. Je třeba vidět, že takovéto konstituování by nebylo jen soukromoprávním jednáním uvnitř právnické osoby, leč mělo by i procesní konsekvenci obsahující veřejnoprávní přesah v konstituování pravomoci soudu soudní přezkum provést. Jinak řečeno, kdyby si sama právnická osoba resp. osoby rozhodující o jejím vnitřním režimu mohly založit právo na soudní přezkum platnosti rozhodnutí

vnitřního orgánu této právnické osoby, konstituovaly by tím zároveň i pravomoc soudu tento přezkum provádět. Pravomoc soudu však může být dána jen zákonem či na základě zákona viz. ust. § 7 o.s.ř. či ust. § 1 z. ř. s. Soukromoprávním jednáním pravomoc rozhodování soudu založit nelze.

Vedle toho je z níže jmenované systematiky u jednotlivých právních forem právnických osob dle odvolacího soudu zřejmé, že zákon u té které právní formy upravuje možnost přezkumu rozhodnutí jejich vnitřních orgánů v odlišném rozsahu i za odlišných podmínek.

Odvolací soud tak dospěl k závěru, že i podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 soudní přezkum platnosti rozhodnutí vnitřního orgánu právnické osoby je možný jen tehdy a v tom rozsahu a za těch podmínek, jež určuje zákon.

Soudní přezkum rozhodnutí vnitřních orgánů právnických osob není v českém právním řádu upraven obecně pro všechny právnické osoby. Je upraven selektivně u jednotlivých právních forem právnických osob, někdy více a někdy méně vyčerpávajícím způsobem.

Právní úprava soudního přezkumu platnosti rozhodnutí vnitřního orgánu právnické osoby je komplexně upravena jedině u spolku (§ 258 - 261 o. z.). Upraven je okruh aktivně věcně legitimovaných osob k podání návrhu soudu (viz. § 258 o. z. - každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má právní zájem hodný právní ochrany). Upraveny jsou důvody možné neplatnosti rozhodnutí orgánů spolku - rozpor se zákonem nebo stanovami. Upraveno je i to, že návrhem podávaným u soudu lze napadat rozhodnutí jakéhokoli orgánu spolku. Dále zákon upravuje prekluzivní lhůty, v nichž je možné dovolat se neplatnosti usnesení orgánu spolku. Vymezuje situace - podmínky, za nichž soud nevysloví neplatnost rozhodnutí orgánu spolku. Samostatně upravuje práva na přiměřené zadostiučinění.

Právní úprava spolku ohledně přezkumu rozhodnutí jeho vnitřních orgánů je ve větší či menší míře aplikovatelná i na jiné právní formy právnických osob. Právní aplikovatelnost je nicméně přípustná jen na základě zákona, a to subsidiarity přímé (např. § 3 odst.1 ve spojení s § 191 odst.1 z.o.k.) či nepřímé (obdobné či přiměřené použití viz. např. § 1221 o.z.). Z hlediska míry obecnosti se tak u jednotlivých právních forem právnických osob děje jak na principu selektivní subsidiarity - např. u obchodních korporací, tak na principu obecné subsidiarity - např. společenství vlastníků jednotek. Ustanovení občanského zákoníku o spolku se na obchodní korporace použijí jen stanoví-li to speciální zákon - zákon o obchodních korporacích. Ten tak stanoví i ohledně přezkumu usnesení valných hromad resp. členských schůzí soudem (společnost s ručením omezeným § 191 a nás. z.o.k.; akciová společnost § 428 a násl. z.o.k.; družstvo § 663 z.o.k., v kterýchžto ustanoveních je odkázáno na ustanovení občanského zákoníku o spolku). Speciálně od úpravy spolku je u obchodních korporací upraven okruh aktivně věcně legitimovaných osob, prekluzivní subjektivní lhůta pro případ rozhodnutí mimo zasedání příslušného - nejvyššího orgánu (valné hromady resp. členské schůze). Speciálně nejsou uvedeny prekluzivní lhůty - subjektivní a objektivní, pro podání návrhu (vyjma tříměsíční subjektivní lhůty pro napadení platnosti rozhodnutí přijatého mimo zasedání členské schůze), důvody, kdy nelze prohlásit neplatnost rozhodnutí a ani právo člena obchodní korporace na přiměřené zadostiučinění. Ohledně těchto otázek je tak třeba použít ustanovení o spolicích (§ 258 - 261 o. z.).

Z hlediska objektu přezkumu rozhodnutí orgánu právnické osoby soudem lze právnické osoby dělit podle míry možnosti napadat usnesení toho kterého orgánu právnické osoby. Jinak řečeno, rozhodnutí kterých všech orgánů právnické osoby lze napadat u soudu. Diferenciace orgánů právnických osob podle míry možnosti napadnout jejich rozhodnutí u soudu v obecné rovině není zákonem stanovena (stejně tak jako absentuje samotná obecná

úprava možnosti napadat rozhodnutí orgánů právnických osob u soudu). Právní úprava je tak opět selektivní, diferencovaná podle jednotlivých právních forem právnických osob. Za teoretický model maximální míry soudního přezkumu, ovšem se speciálně upravenou možností přezkumu rozhodnutí orgánů vnitřními mechanismy, lze považovat právní úpravu spolku.

U spolku lze u soudu napadnout platnost usnesení kteréhokoli orgánu spolku. Výjimka je dána jen u těch rozhodnutí spolku, u nichž lze jejich platnost napadat u jiného orgánu či orgánů spolku, tedy, u nichž je dán přezkum uvnitř vnitřní struktury spolku. To je dáno maximální mírou dispozitivnosti při tvorbě samotných orgánů spolku. Široká možnost dispozice umožňuje existenci spolku s jediným orgánem (s působností statutárního i nejvyššího případně i kontrolního orgánu), se dvěma orgány - nejvyšším a statutárním či se strukturou orgánů - nejvyšší, statutární a kontrolní, případně dalšími orgány. Z uvedeného vyplývá nutnost speciálního normování u právnických osob, které na rozdíl od spolku mají kogentně danou strukturu orgánů či kogentně danou základní strukturu orgánů (obligatorních).

U obchodních korporací, které vytvářejí vždy minimálně nejvyšší orgán (§ 44 odst.1 z.o.k.) a statutární orgán (§ 44 odst.4 a 5 z.o.k.), je možnost soudního přezkumu platnosti rozhodování orgánů redukována na přezkum rozhodnutí nejvyššího orgánu resp. rozhodnutí dle zákona v jeho působnosti učiněných jiným orgánem. Konkrétně, u společnosti s ručením omezeným lze přezkoumávat platnost usnesení valné hromady (§ 191 - 193 z.o.k.), u akciové společnosti rozhodnutí valné hromady (§ 428 - 430 z.o.k.), výjimečně představenstva bylo-li učiněno v působnosti valné hromady, a u družstva usnesení členské schůze (shromáždění delegátů), výjimečně představenstva, bylo-li učiněno v působnosti nejvyššího orgánu (§ 663 z.o.k.).

U společenství vlastníků jednotek lze ve smyslu § 1209 o.z. přezkoumávat k návrhu přehlasovaného vlastníka jednotky - člena společenství, případně samotného společenství je-li vlastníkem jednotky, rozhodnutí shromáždění vlastníků jednotek coby nejvyššího orgánu společenství. Další zákonem výslovně upravený přezkum platnosti rozhodnutí vnitřního orgánu se týká rozhodnutí valné hromady honebního společenstva, kdy jeho člen se může do 15ti dnů ode dne, kdy se o rozhodnutí dozvěděl, nejpozději do 3 měsíců od konání valné hromady domáhat, aby soud vyslovil neplatnost rozhodnutí valné hromady viz. § 22 odst.8 zák.č. [449/2001](#) Sb. o myslivosti.

Jak je (dle Vrchního soudu v Praze) patrné z výše uvedených ustanovení, právní předpisy stanoví selektivně, u jakých typů právnických osob (právních forem) lze platnost rozhodnutí konkrétního vnitřního orgánu přezkoumávat soudem. U nadačního fondu zákon přezkum rozhodnutí žádného z jeho orgánů neumožňuje, když ustanovení umožňující takový přezkum soudem se nenachází ani ve speciálních ustanoveních upravujících nadační fond coby typ fundace resp. speciální právnickou osobu viz. § 394 - 401 o.z., nenachází se ani v obecných ustanoveních občanského zákoníku upravujících fundace viz. § 303 - 304 o.z., a ani v obecných ustanoveních upravujících právnické osoby viz. § 118 - 209 o.z. Možnost soudního přezkumu platnosti rozhodnutí vnitřního orgánu nadačního fondu není připuštěna, ba ani upravena v jiném právním předpise.

Odvolací soud se dále zabýval možností subsidiárního použití ustanovení o spolku na právní poměry nadačního fondu. Předně je třeba vidět, že samotný občanský zákoník dělí právnické osoby do tří základních kategorií - korporace, fundace a ústavy. Toto dělení je patrné ze systematiky občanského zákoníku, když jeho část první, Hlava II Díl 3 obsahuje ustanovení o právnických osobách, přičemž Oddíl 1 Dílu 3 je věnován „obecným ustanovením“ o právnických osobách, Oddíl 2 „korporacím“, Oddíl 3 fundacím a Oddíl 4 ústavu. Oddíl 3 je dělen do dvou pododdílů - Pododdíl 1 - „Obecně o korporacích“, Pododdíl 2 „Spolek“. Oddíl 3 Fundace obsahuje Pododdíl 1 „Obecně o fundacích“, Pododdíl 2 „Nadace“ a Pododdíl 3 „Nadační fond“. Z tohoto systematického i z

teoreticko-systematického dělení právnických osob vyplývá, že ty se dělí na korporace, fundace, ústavy a jiné právnické osoby. Korporaci vytváří jako právnickou osobu společenství osob (§ 210 odst.1 o.z.), zatímco „fundace je právnická osoba vytvořená majetkem vyčleněným k určitému účelu; její činnost se váže na účel, k němuž byla zřízena“ viz. § 303 o.z. Ustanovení o spolku coby korporaci tak není subsidiárně použitelné na fundace (nadace, nadační fond), ledaže by taková subsidiarita byla zákonem výslovně stanovena, protože jde o zásadně odlišný typ právnických osob. Fundace – nadační fond, nadace, jsou postaveny na majetkovém principu, jde o účelové sdružení majetku, oproti tomu korporace jsou založeny na osobní principu, jde o společenství osob. Společné znaky jsou tak pro korporace a fundace ty, které jsou vlastní všem právnickým osobám – název, sídlo, statutární orgán viz. § 123 odst.1 o.z., nikoli však znaky další, především struktura orgánů a jejich působnost, vyjma orgánu statutárního coby zástupce právnické osoby (byť samozřejmě určité logicky spojující prvky dány mohou být). **Tím, že zákon neupravuje subsidiaritu ustanovení o spolku pro fundace, tím spíše pak pro nadační fond, není tato subsidiarita dána. Nelze tudíž pro fundace subsidiárně použít ustanovení o korporacích a nelze tak ani pro nadační fond subsidiárně použít ustanovení o spolku. Tato ustanovení však nelze použít ani analogicky potud, pokud jde o možnost přezkumu platnosti rozhodnutí vnitřního orgánu nadačního fondu, neboť analogie pro vytvoření pravomoci soudu tam, kde ji soudu nedává přímo zákon, není možná. Analogie není možná zároveň ani ve směru, jenž by připustil zásah moci veřejné do vnitřního režimu právnické osoby za situace, že zákon tento zásah výslovně nepřipouští.**

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud dospěl k závěru, že soudní přezkum platnosti rozhodnutí správní rady nadačního fondu není možný, protože to je důvodem nutnosti návrh, jenž se takového přezkumu domáhá, zamítnout.

Poznámka: Komentované rozhodnutí Vrchního soudu v Praze je založeno na myšlence, která byla vyjádřena Nejvyšším soudem již ve vzpomínaném **usnesení sp. zn. 29 Odo 442/2004, ze dne 29. 6. 2005**: „Otázku, zda může soud rozhodnout o platnosti usnesení představenstva či dozorčí rady akciové společnosti, obchodní zákoník výslovně neřeší. Je tedy nutno ji řešit v souladu s ustanovením § 1 odst. 2 obch. zák. podle zásad, na kterých spočívá (když řešení podle předpisů práva občanského a podle obchodních zvyklostí nepřipadá v úvahu).

Jednou ze zásad, na kterých spočívá obchodní zákoník je zásada, že soud může zásadně zasahovat do vnitřních poměrů obchodní společnosti jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek. Tato zásada se projevuje v celé řadě ustanovení obchodního zákoníku určujících přípustnost a podmínky zásahů soudu do vnitřních záležitostí společnosti. Jedním z těchto ustanovení je i ustanovení § 131 (a § 183) obch. zák., které stanoví, kdo a za jakých podmínek může napadat u soudu platnost usnesení valné hromady a současně i to, že jinak, než v řízení podle § 131 obch. zák., a případně v rejstříkovém řízení, platnost usnesení valné hromady napadat nelze.

Účelem takové úpravy je na jedné straně umožnit určitému okruhu osob, spojených s obchodní společností, na jejichž právní postavení může mít rozhodnutí valné hromady značný vliv, domoci se jeho prohlášení za neplatné, bylo-li přijato v rozporu se zákonem či stanovami společnosti, na druhé straně pak minimalizovat možnost zásahů soudu a třetích osob do vnitřních poměrů společnosti. Omezením okruhu osob oprávněných podat návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a stanovením lhůty pro podání takového návrhu současně obchodní zákoník sleduje zajištění právní jistoty jak pro společnost (její akcionáře a orgány), tak pro třetí osoby.

Protože obchodní zákoník nepřipouští napadat u soudu platnost rozhodnutí dalších orgánů společnosti, vyplývá z uvedeného závěr, že tato rozhodnutí u soudu napadat nelze, resp. že soud není oprávněn tato rozhodnutí přezkoumávat jinak, než v rejstříkovém řízení, pokud

rozhoduje o zápisu skutečnosti, založené takovým rozhodnutím, do obchodního rejstříku.

Stanovený postup vychází z toho, že valná hromada je nejvýznamnějším orgánem společnosti, jehož prostřednictvím realizují společníci právo podílet se na řízení společnosti a přijímat rozhodnutí, zásadním způsobem ovlivňujícím další existenci a činnost společnosti, včetně rozhodování o personálním složení dalších orgánů společnosti, zatímco další orgány společnosti plní pouze funkce směřující k zajištění řádného chodu společnosti, a to představenstvo k jejímu obchodnímu vedení a dozorčí rada ke kontrole její činnosti. Do výkonu působnosti těchto orgánů, tedy do obchodního vedení a kontroly, akcionáři, respektive valná hromada, přímo zasahovat nemohou a mohou je zásadně ovlivňovat pouze prostřednictvím rozhodování o jejich personálním složení. **Vyloučen je, jak shora uvedeno, i zásah soudu do rozhodovací činnosti představenstva a dozorčí rady, neboť by mohly, jak správně uzavřel odvolací soud, ochromit či znesnadnit každodenní chod společnosti, což je v zájmu jejího řádného fungování nežádoucí.**

S Vrchním soudem v Praze lze souhlasit potud, že určení neplatnosti usnesení orgánu nadačního fondu (nadace, popř. jiné právnické osoby, u níž není zákonem výslovně upraven soudní přezkum usnesení jejich orgánů) se u soudu domáhat v obecné rovině vskutku nelze.

Současně je však třeba odmítnout „mantru“ obecných soudů o nepřipustném zasahování moci soudní do vnitřních záležitostí soukromoprávního subjektu za všech okolností. Opačný úsudek by totiž mnohdy mohl znamenat odepření spravedlnosti a dosahovat tak až ústavně právní dimenze. Typickým případem jsou pak právě otázky týkající se ustavení orgánů právnické osoby.

Jinými slovy, jako nepřipustný a jsoící v rozporu s právem na spravedlivý proces by proto bylo (dle mého soudu) třeba označit takový paušální závěr, že odvolaná osoba (v tomto případě bývalý člen správní rady nadačního fondu) nemá žádný účinný právní prostředek k ochraně svých soukromých subjektivních práv.

Soudím, že navrhovatel měl správně žalovat nikoliv na určení neplatnosti usnesení správní rady o svém odvolání z funkce, ale na to, že je členem správní rady nadačního fondu, a to v intencích závěrů vyložených např. v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1736/2013: „Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu se podává, že soud může zasahovat do vnitřních poměrů obchodní společnosti zásadně jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek. Obchodní zákoník výslovně připouští pouze soudní přezkum platnosti usnesení valné hromady, nikoli rozhodnutí dalších orgánů akciové společnosti. Jak Nejvyšší soud vysvětlil v usnesení ze dne 29. června 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 10, ročníku 2005, pod číslem 162 (k jehož závěrům se posléze přihlásil např. v usnesení ze dne 26. března 2014, sp. zn. 29 Cdo 3282/2011, uveřejněném pod číslem 79/2014 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek), stejným způsobem (a za shodných podmínek) lze napadat platnost rozhodnutí jiných orgánů kapitálové společnosti, byla-li přijata v přenesené působnosti valné hromady.

Rozhodnutí o vyloučení upisovatele z akciové společnosti není rozhodnutím v přenesené působnosti valné hromady; návrhem podle § 131 a 183 obch. zák. se proto přezkumu jeho platnosti nelze domáhat (srov. obdobně důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. února 2005, sp. zn. 29 Odo 896/2004, uveřejněného v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2005, pod číslem 62).

Za této situace se jako prostředek k obraně práv upisovatele nabízí např. právě návrh na určení vlastnického práva upisovatele k akciím, ohledně kterých byl ze společnosti vyloučen (lze-li tyto akcie specifikovat), nemá-li v konkrétním případě k dispozici jiný

právní prostředek, jímž by mohl účinněji hájit svá (rozhodnutím představenstva ohrožená) práva (srov. obdobně důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. května 2011, sp. zn. 29 Cdo 3469/2009).“

V rámci zkoumání naléhavého právního zájmu navrhovatele na požadovaném určení by pak bylo třeba zohlednit např. lhůtu, jaká uplynula mezi přijetím napadeného usnesení a dnem dojití návrhu soudu apod.

Mgr. Vladimír Janošek,
advokát

[trvale spolupracující s ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)